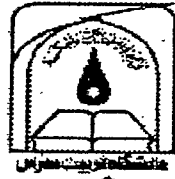

١٤٧
٤٧.٥

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

٤٨٩٩٢

دانشگاه تربیت مدرس
دانشکده کشاورزی

پایان نامه کارشناسی ارشد ترویج و آموزش کشاورزی

عنوان:

ارزیابی درونی گروه ترویج و آموزش کشاورزی دانشگاه تربیت مدرس

پژوهش و نگارش:

حمیدرضا محتشم

استاد راهنما:

دکتر غلامرضا پزشکی راد

استاد مشاور:

دکتر محمد چیدری

۱۳۸۲ / ۱ / ۳۰

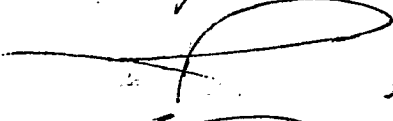
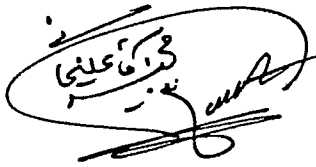
تیر ۱۳۸۱

۴۵۹۹۲

وزارتخانه‌های آمار و اطلاعات
توسعه روستا

تاییده هیات داوران حاضر در جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

اعضای هیات داوران نسخه نهایی پایان نامه مهندس حمید رضا محتشم تحت عنوان ارزیابی درونی گروه ترویج و آموزش کشاورزی دانشگاه تربیت مدرس را از نظر فرم و محتوی بررسی نموده و بذیرش آن را برای تکمیل درجه کارشناسی ارشد پیشنهاد می کنند.

امضا	رتبه علمی	نام و نام خانوادگی	اعضای هیات داوران
	استادیار	دکتر غلامرضا پیرشکی راد	۱- استاد راهنما
	دانشیار	دکتر محمد چیاذری	۲- استاد مشاور
	استادیار	دکتر حسن صدیقی	۳- استاد متحن
	استادیار	دکتر فرج اله حسینی	۴- استاد متحن
	استادیار	دکتر علیخانی	۵- نماینده شورای تحصیلات تکمیلی

بسمه تعالی

آیین نامه چاپ پایان نامه (رساله) های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه (رساله) های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس، میسر بخشی از فعالیتهای علمی-پژوهشی دانشگاه است بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل متعهد می شوند:

ماده ۱ در صورت اقدام به چاپ پایان نامه (رساله)ی خود، مراتب را قبلاً به طور کتبی به دفتر نشر آثار علمی دانشگاه اطلاع دهد.

ماده ۲ در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه)، عبارت ذیل را چاپ کند:

” کتاب حاضر، حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد نگارنده در رشته ترویج و آموزش کشاورزی است که در سال ۱۳۸۱ در دانشکده کشاورزی دانشگاه تربیت مدرس به راهنمایی جناب آقای دکتر غلامرضا پزشکی رادو مشاوره جناب آقای دکتر محمد چپاندی از آن دفاع شده است“

ماده ۳ به منظور جبران بخشی از هزینه های انتشارات دانشگاه، تعداد یک درصد شمارگان کتاب (در هر نوبت چاپ) را به دفتر نشر آثار علمی دانشگاه اهدا کند. دانشگاه می تواند مازاد نیاز خود را به نفع مرکز نشر در معرض فروش قرار دهد.

ماده ۴ در صورت عدم رعایت ماده ۳، ۵۰٪ بهای شمارگان چاپ شده را به عنوان خسارت به دانشگاه تربیت مدرس، تأدیه کند.

ماده ۵ دانشجو تعهد و قبول می کند در صورت خودداری از پرداخت بهای خسارت، دانشگاه می تواند خسارت مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصول کند، به علاوه به دانشگاه حق می دهد به منظور استیفای حقوق خود، از طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده ۴ را از محل توقیف کتابهای عرضه شده نگارنده برای فروش، تأمین نماید.

ماده ۶ اینجانب حمید رضا محتشم دانشجوی رشته مهندسی ترویج و آموزش کشاورزی مقطع کارشناسی ارشد تعهد فوق و ضمانت اجرایی آن را قبول کرده، به آن ملتزم می شوم.

نام و نام خانوادگی: حمیدرضا محتشم

تاریخ و امضاء:

تقدیم به کسانی که غم هایم را به جان خریدند
و مرا در تمام مراحل زندگی حمایت نمودند:

به پدر و مادر مهربانم

سپاسگزاری

اکنون که به لطف خداوند متعال مرحله ای دیگر از تحصیلات اینجانب به پایان رسیده است، بر خود لازم می دانم تا از همه عزیزانی که در انجام این تحقیق مرا یاری نمودند، تشکر و سپاسگزاری نمایم.

از استاد فرزانه و گرانقدر جناب آقای دکتر غلامرضا پزشکی راد در مقام استاد راهنمای تحقیق که همواره از نظرات راهگشای ایشان بهره مند بوده ام، صمیمانه قدردانی مینمایم. از استاد ارجمند و بزرگوار جناب آقای دکتر محمد چیدری در مقام استاد مشاور که با راهنمایی های موثر خویش بر غنای این تحقیق افزودند، خالصانه تشکر می کنم. از جناب آقای مهندس همایون فرهادیان که بی ریا و برادرانه در انجام مراحل مختلف تحقیق هیچگاه یاری خود را دریغ ننمودند، نهایت تشکر را دارم.

از سروران معزز آقایان دکتر حسن صدیقی استاد محترم گروه ترویج و آموزش کشاورزی دانشگاه تربیت مدرس، مهندس مهدی نبی زاده، مهندس صفا فرخی، مهندس جعفر یعقوبی، مهندس حشمت زارع، دکتر حمید صفا بخش، مهندس شهریار ناصری نیا و مهندس جبرائیل محمدزاده که همواره مرا مورد لطف و عنایت خود قرار داده اند صمیمانه تشکر می نمایم و برای این عزیزان از خداوند بزرگ سعادت و سربلندی را مسئلت دارم.

چکیده

امروزه یکی از مسائل مهم در آموزش عالی به طور عام و در آموزش عالی کشاورزی به طور خاص ارزیابی مستمر کیفیت پژوهش و آموزش می‌باشد. در طی دو دهه گذشته کشورهای متعددی کوشش‌های ویژه‌ای در جهت بهبود کیفیت آموزش عالی بعمل آورده‌اند. در انجام این امر آنها رهیافتهای گوناگونی از ارزشیابی را بکار برده‌اند. در میان این رهیافتهای ارزیابی درونی ویژگی‌های جامع و سیستماتیک را داراست که منجر به بهبود کیفیت مستمر می‌گردد. بوسیله ارزیابی درونی اعضای هیأت علمی فعالیتهای گذشته گروه آموزشی را بررسی کرده و نقاط قوت و ضعف، فرصتها و تهدیدات را به منظور طرح‌ریزی توسعه آتی گروه آموزشی شناسایی می‌کنند.

هدف اصلی این مطالعه بکارگیری ارزیابی درونی در گروه ترویج و آموزش کشاورزی و به منظور بهبود کیفیت آن بوده است. این مطالعه یک تحقیق پیمایشی بوده و در آن برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی استفاده شده. در بکارگیری این الگو ابتدا زمینه (اهداف دوزه)، دروندادها، فرآیندها، بروندادها و پیامدها در قالب ۶ عامل: دانشجویان، دانش‌آموختگان، ساختار و مدیریت، فرآیند یادگیری، هیأت علمی و دوره آموزشی اجرا شده به منظور قضاوت مورد توجه قرار گرفت. بعد از تعریف ملاکهای مناسب برای هر عامل، نشانگرهای مناسب مربوط به هر ملاک شناسایی شد، سپس براساس اهداف پژوهشی و آموزشی گروه وضعیت مناسب برای نشانگرها بوسیله اعضای هیأت علمی تعریف شد تا وضعیت موجود عوامل با آنها مقایسه و مورد قضاوت قرار گیرد.

پیمایش بوسیله پرسشنامه و مصاحبه صورت گرفت. جمعیت تحت مطالعه شامل کلیه ۲۴ نفر دانشجویان گروه، ۶۵ نفر دانش‌آموخته، ۶۵ نفر کارفرما، ۴ نفر عضو هیأت علمی و رئیس گروه می‌باشد. نتایج ارزیابی نشان می‌دهد که باتوجه به اهداف و رسالتهای گروه آموزشی اهداف دوره مطلوب و دروندادها نظیر (دانشجویان، منابع یادگیری، برنامه درسی و ...)، فرآیندها شامل (یادگیری، تدریس و ...) و بروندادها شامل (دانش‌آموختگان و آثار علمی هیأت علمی) نسبتاً مطلوب بوده‌اند. درنهایت براساس نتایج ارزیابی توصیه‌هایی برای بهبود کیفیت گروه ارائه شده است.

لغات کلیدی: کیفیت، ارزیابی، ارزیابی درونی، الگو (مدل)، کارفرما، دانش‌آموخته، اعتباربخشی.

فهرست مطالب

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۱	- فصل اول : طرح تحقیق
۲	-۱-۱- مقدمه
۵	-۲-۱- بیان مساله
۸	-۳-۱- ضرورت واهمیت تحقیق
۱۲	-۴-۱- اهداف تحقیق
۱۳	-۵-۱- سئوالات تحقیق
۱۳	-۶-۱- واژه ها واصطلاحات بکاررفته در تحقیق
۱۶	- فصل دوم : مرور ادبیات
۱۷	-۱-۲- مقدمه
۱۸	-۲-۲- ارزیابی، تعاریف، مفاهیم وکنش ها
۲۳	-۳-۲- تاریخچه ای از ارزیابی آموزشی
۲۶	-۴-۲- الگوهای ارزیابی آموزشی
۳۰	-۵-۲- الگوی اعتبار بخشی
۳۲	-۶-۲- ارزیابی درونی
۳۳	-۱-۶-۲- محاسن ارزیابی درونی
۳۵	-۲-۶-۲- پیش بایست های ارزیابی درونی
۳۵	-۳-۶-۲- مراحل انجام ارزیابی درونی
۳۸	-۷-۲- ارزیابی برونی
۴۱	-۸-۲- کیفیت آموزشی
۴۳	-۱-۸-۲- مدیریت کیفیت جامع وجایگاه آن در آموزش عالی
۴۹	-۲-۸-۲- لزوم توجه به ارزیابی کیفیت در برنامه ریزی آموزشی
۵۳	-۹-۲- مروری بر تحقیقات انجام شده در ارزیابی کیفیت آموزش نظام های آموزشی
۵۳	-۱-۹-۲- ایالات متحده
۵۵	-۲-۹-۲- فرانسه
۵۷	-۳-۹-۲- هلند
۵۹	-۴-۹-۲- سوئد
۵۹	-۵-۹-۲- انگلستان

۶۰	۲-۹-۶- ترکیه
۶۱	۲-۹-۷- لیتوانی
۶۲	۲-۹-۸- کشورهای آسیایی
۶۵	۲-۹-۹- ایران
۷۰	۲-۱۰-۱- معرفی واحد دانشگاهی
۷۰	۲-۱۰-۱- دانشگاه تربیت مدرس
۷۱	۲-۱۰-۲- دانشکده کشاورزی
۷۱	۲-۱۰-۳- گروه ترویج و آموزش کشاورزی
۷۲	۲-۱۰-۳-۱- اهداف دوره کارشناسی ارشد ترویج و آموزش کشاورزی
۷۳	۲-۱۰-۳-۲- نقش و توانایی های دانش آموختگان
۷۳	۲-۱۰-۳-۳- ضرورت و اهمیت دوره
۷۴	۲-۱۰-۳-۴- شرایط گزینش دانشجوی دوره
۷۵	۲-۱۱- خلاصه دانش موجود درباره تحقیق
۷۸	- فصل سوم : روش تحقیق
۷۹	۳-۱- مقدمه
۷۹	۳-۲- روش تحقیق
۸۱	۳-۲-۱- نحوه اجرای ارزیابی درونی
۹۶	۳-۳- ابزار گردآوری داده ها
۹۶	۳-۴- روش گردآوری اطلاعات
۹۷	۳-۵- جامعه آماری
۹۹	۳-۶- روایی ابزار تحقیق
۱۰۰	۳-۷- پایایی ابزار تحقیق
۱۰۱	۳-۸- روشهای آماری مورد استفاده در تحقیق
۱۰۳	- فصل چهارم : یافته های تحقیق
۱۰۴	۴-۱- مقدمه
۱۰۴	۴-۲- اهداف آموزشی و پژوهشی دانشگاه تربیت مدرس
۱۰۵	۴-۳- اهداف غمده رشته ترویج و آموزش کشاورزی

- ۱۰۵ ۴-۴- اهداف گروه آموزشی
- ۱۰۸ ۴-۵- یافته های پرسشنامه دانشجویان
- ۱۱۱ ۴-۵-۱- یافته های ملاکهای ترکیب و توزیع، نحوه پذیرش و تبار اجتماعی
- ۱۱۲ ۴-۵-۲- یافته های ملاک علاقه و آگاهی دانشجویان از رشته تحصیلی
- ۱۱۳ ۴-۵-۳- یافته های ملاک ارتباط دانشجویان با اساتید
- ۱۱۵ ۴-۵-۴- یافته های ملاک روشهای تحقیق و تدریس گروه
- ۱۱۶ ۴-۵-۵- یافته های ملاک راهبردهای یاددهی-یادگیری در تدریس
- ۱۱۸ ۴-۵-۶- یافته های ملاک بکارگیری ابزار و وسایل کمک آموزشی در تدریس
- ۱۲۰ ۴-۵-۷- یافته های ملاک شیوه های ارزیابی پیشرفت تحصیلی
- ۱۲۱ ۴-۵-۸- یافته های ملاک بازخورد نتایج پیشرفت تحصیلی
- ۱۲۲ ۴-۵-۹- یافته های ملاک منابع یادگیری دوره
- ۱۲۴ ۴-۶-۶- یافته های پرسشنامه هیات علمی
- ۱۲۵ ۴-۶-۱- یافته های ملاک انطباق دوره با امکانات مادی و انسانی
- ۱۲۶ ۴-۶-۲- یافته های ملاک نظر هیات علمی درباره دانشجویان
- ۱۲۷ ۴-۶-۳- یافته های ملاک نظر هیات علمی درباره اهداف دوره
- ۱۲۹ ۴-۶-۴- یافته های ملاک فعالیتها و آثار علمی هیات علمی
- ۱۳۱ ۴-۶-۵- یافته های ملاک موانع موجود در توسعه فعالیتهای پژوهشی هیات علمی
- ۱۳۳ ۴-۷-۷- یافته های پرسشنامه مدیر گروه
- ۱۳۳ ۴-۷-۱- یافته های ملاک نحوه انتخاب مدیر گروه
- ۱۳۴ ۴-۷-۲- یافته های ملاک ارتباطات مدیر گروه و گروه
- ۱۳۶ ۴-۷-۳- یافته های ملاک تبادل تجربه میان اعضای هیات علمی
- ۱۳۷ ۴-۷-۴- یافته های ملاک نحوه همکاری اعضای هیات علمی با مدیر گروه
- ۱۳۸ ۴-۷-۵- یافته های ملاک اختیارات مدیر گروه
- ۱۳۹ ۴-۷-۶- یافته های ملاک فضای آموزشی و تجهیزات گروه
- ۱۴۲ ۴-۸-۸- یافته های پرسشنامه دانش آموختگان
- ۱۴۵ ۴-۸-۱- ویژگی های فردی دانش آموختگان

۱۴۶	۴-۸-۲- یافته های ملاک توانمندی های کسب شده
۱۴۸	۴-۸-۳- یافته های ملاک رضایت دانش آموختگان از آموخته های کسب شده
۱۴۹	۴-۸-۴- یافته های ملاک انطباق آموخته ها با نیازهای بازار کار
۱۵۱	۴-۸-۵- یافته های ملاک نظر دانش آموختگان درباره اهداف دوره
۱۵۴	۴-۸-۶- یافته های ملاک میزان کارایی دوس دوره
۱۵۶	۴-۸-۷- یافته های ملاک سرنوشت شغلی دانش آموختگان
۱۶۱	۴-۸-۸- یافته های ملاک آثار علمی دانش آموختگان
۱۶۳	۴-۸-۹- یافته های ملاک نحوه ارتباط دانش آموختگان با گروه آموزشی
۱۶۴	۴-۸-۱۰- یافته های ملاک وضعیت ادامه تحصیل دانش آموختگان
۱۶۵	۴-۸-۱۱- یافته های ملاک شرکت دانش آموختگان در همایش های علمی مرتبط
۱۶۶	۴-۸-۱۲- یافته های ملاک شرکت دانش آموختگان در برنامه های توسعه
۱۶۸	۴-۹-۹- یافته های پرسشنامه کارفرمایان
۱۶۹	۴-۹-۱- یافته های ملاک نظر کارفرمایان درباره دانش آموختگان
۱۷۱	۴-۹-۲- یافته های ملاک نظر کارفرمایان درباره اهداف دوره
۱۷۵	- فصل پنجم: نتایج و پیشنهادات
۱۷۶	۵-۱- مقدمه
۱۷۸	۵-۲- اهداف تحقیق
۱۷۹	۵-۳- روش تحقیق
۱۸۱	۵-۴- بحث و نتیجه گیری
۱۸۱	۵-۴-۱- نتایج بر اساس عوامل ارزیابی
۱۸۶	۵-۴-۲- نتایج بر اساس سئوالات تحقیق
۱۹۶	۵-۵- پیشنهادات
۲۰۱	- فهرست منابع
۲۱۰	- پیوست ها

فهرست جداول

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۹۰	جدول (۱) : عامل دانشجویان - ملاکها و نشانگرها
۹۱	جدول (۲) : عامل دانش آموختگان - ملاکها و نشانگرها
۹۲	جدول (۳) : عامل دوره آموزشی اجرا شده - ملاکها و نشانگرها
۹۳	جدول (۴) : عامل هیات علمی گروه - ملاکها و نشانگرها
۹۴	جدول (۵) : عامل فرایند تدریس یادگیری - ملاکها و نشانگرها
۹۵	جدول (۶) : عامل مدیریت و ساختار گروه - ملاکها و نشانگرها
۹۸	جدول (۷) : پرسشنامه های تحقیق
۱۱۰	جدول (۸) : ملاکهای ترکیب و توزیع، نحوه پذیرش و تبار اجتماعی
۱۱۲	جدول (۹) : ملاک علاقه و آگاهی دانشجویان از رشته تحصیلی
۱۱۴	جدول (۱۰) : ملاک ارتباط دانشجویان با اساتید
۱۱۵	جدول (۱۱) : ملاک روشهای تحقیق و تدریس گروه
۱۱۷	جدول (۱۲) : ملاک راهبردهای یاددهی-یادگیری در تدریس
۱۱۹	جدول (۱۳) : ملاک بکارگیری ابزار و وسایل کمک آموزشی در تدریس
۱۲۰	جدول (۱۴) : ملاک شیوه های ارزیابی پیشرفت تحصیلی
۱۲۱	جدول (۱۵) : ملاک بازخورد نتایج پیشرفت تحصیلی
۱۲۳	جدول (۱۶) : ملاک منابع یادگیری دوره
۱۲۵	جدول (۱۷) : ملاک انطباق دوره با امکانات مادی و انسانی
۱۲۶	جدول (۱۸) : ملاک نظر هیات علمی درباره دانشجویان
۱۲۸	جدول (۱۹) : ملاک نظر هیات علمی درباره اهداف دوره
۱۳۰	جدول (۲۰) : ملاک فعالیتهای و آثار علمی هیات علمی
۱۳۲	جدول (۲۱) : ملاک موانع موجود در توسعه فعالیتهای پژوهشی هیات علمی
۱۳۴	جدول (۲۲) : ملاک نحوه انتخاب مدیر گروه
۱۳۵	جدول (۲۳) : ملاک ارتباطات مدیر گروه و گروه
۱۳۶	جدول (۲۴) : ملاک تبادل تجربه میان اعضای هیات علمی
۱۳۷	جدول (۲۵) : ملاک نحوه همکاری اعضای هیات علمی با مدیر گروه
۱۳۸	جدول (۲۶) : ملاک اختیارات مدیر گروه

- جدول (۲۷) : ملاک فضای آموزشی و تجهیزات گروه ۱۴۰
- جدول (۲۸) : ویژگی های فردی دانش آموختگان ۱۴۴
- جدول (۲۹) : ملاک توانمندی های کسب شده ۱۴۷
- جدول (۳۰) : ملاک رضایت دانش آموختگان از آموخته های کسب شده ۱۴۹
- جدول (۳۱) : ملاک انطباق آموخته ها با نیازهای بازار کار ۱۵۰
- جدول (۳۲) : ملاک نظر دانش آموختگان درباره اهداف دوره ۱۵۲
- جدول (۳۳) : ملاک میزان کارایی دروس دوره ۱۵۴
- جدول (۳۴) : نوع مشاغل دانش آموختگان ۱۵۷
- جدول (۳۵) : نوع مشاغل دانش آموختگان به تفکیک زمان فراغت تحصیل ۱۵۷
- جدول (۳۶) : وضعیت استخدامی دانش آموختگان ۱۵۸
- جدول (۳۷) : وضعیت استخدامی دانش آموختگان به تفکیک زمان فراغت تحصیل ۱۵۹
- جدول (۳۸) : مدت بیکاری دانش آموختگان ۱۶۰
- جدول (۳۹) : مدت بیکاری دانش آموختگان به تفکیک زمان فراغت تحصیل ۱۶۰
- جدول (۴۰) : ملاک آثار علمی دانش آموختگان ۱۶۲
- جدول (۴۱) : ملاک نحوه ارتباط دانش آموختگان با گروه آموزشی ۱۶۳
- جدول (۴۲) : ملاک وضعیت ادامه تحصیل دانش آموختگان ۱۶۴
- جدول (۴۳) : ملاک شرکت دانش آموختگان در همایش های علمی مرتبط ۱۶۵
- جدول (۴۴) : ملاک شرکت دانش آموختگان در برنامه های توسعه ۱۶۷
- جدول (۴۵) : ملاک نظر کارفرمایان درباره دانش آموختگان ۱۷۰
- جدول (۴۶) : ملاک نظر کارفرمایان درباره اهداف دوره ۱۷۲
- جدول (۴۷) : ارزیابی اهداف دوره ۱۸۷
- جدول (۴۸) : ارزیابی وضعیت مدیریت و ساختار گروه ۱۸۸
- جدول (۴۹) : ارزیابی وضعیت فرآیند گروه ۱۹۰
- جدول (۵۰) : ارزیابی درونداهای گروه ۱۹۲
- جدول (۵۱) : ارزیابی برونداهاى گروه ۱۹۴

فصل اول:
طرح تحقیق

هدفهای عمده نظام آموزش عالی در هر کشور را می‌توان بر چهار محور عمده تصویر کرد. این

محورها شامل موارد زیر است:

- کمک به تحقق هدفهای اجتماعی از طریق فراهم آوردن برابری در فرصتهای آموزش عالی؛

- برآوردن تقاضای اجتماعی برای آموزش عالی متناسب با ویژگی‌ها، انگیزه‌ها، انتظارات و تحصیلات

افراد، پرورش توانایی‌های بالقوه شهروندان و تسهیل فرآیند یادگیری مستمر (مادام العمر)؛

- پرورش نیروی انسانی متخصص مورد نیاز توسعه کشور و کمک به حل مسایل جامعه؛

- پیشبرد مرزهای دانش و تولید دانش نو.

به منظور تحقق هدفهای یاد شده، هر یک از زیر نظامهای تشکیل دهنده نظام آموزش عالی

کشور (آموزش عالی دولتی، آموزش عالی غیر دولتی یا نظامهای دانشگاهی و سایر مراکز آموزش عالی)

باید با توجه به نیازهای محیطی به تدوین رسالت، مأموریت و هدفهای ویژه خود بپردازند. چه مثلاً

دانشگاه به عنوان زیر نظامی از نظام آموزش عالی دارای محیطی ویژه است (بازرگان، ۱۳۷۴). دانشگاهها

در جوامع از یک سو به عنوان حافظ و انتقال دهنده میراث فرهنگی و ارزش حاکم بر جامعه و از سوی

دیگر پاسخگوی نیازهای اجتماعی مردم برای کسب، اشاعه و توسعه دانش و تکنولوژی مطرح می‌باشند

و وظیفه آنها تشخیص و ارائه راه حل برای دشواریهای اجتماعی است. در واقع دانشگاه یکی از پر

ارزشترین نهادهایی است که جامعه برای پیشرفت و توسعه در اختیار دارد (پازارگادی، ۱۳۷۷الف).

امروزه جوامع آموزشی برای اثبات مشارکتشان در جامعه تحت فشار فزاینده‌ای می‌باشند

(Johnson, 1994) و پاسخگویی در قبال تحقق و یا عدم تحقق اهداف آموزشی تبدیل به یک ضرورت

شده است (Woodhouse and Mead, 2000). بر همین اساس سثوالی که مطرح می‌گردد و برنامه